Ceza Bölümü 2009/24 E., 2009/24 K.

"İçtihat Metni"

Tuzla 7. Bkm. Mrk. Komutanlığı emrinde görevli sanık Ord. Er S. G.'ün, 5.8.2007 günü, içerisinde uyarıcı özelliğe sahip "amfetamin" etken maddesi olduğu tespit edilen ve kendisinin de kullandığını söylediği uyuşturucu maddeyi aynı Komutanlık emrinde görevli sanık Ord. Er U. A.'a para karşılığı vermeye çalışırken yakalandığı, böylece, uyuşturucu madde satmak, kullanmak için uyuşturucu madde bulundurmak suçlarını işledikleri ileri sürülerek, sanık S. G.'ün eylemine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 191/1,2,3,4,5,6,7,188/3,54/1,4., sanık U. A.'ın eylemine uyan aynı Kanun'un 191/1,2,3,4,5,6,7. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle 1. Ordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 25.09.2007 gün ve E: 2007/495, K:2007/424 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

1.ORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ : 18.6.2008 gün ve E:2008/119, K:2008/240 sayıyla, sanıklara yüklenen eylemin askeri suç olmaması, askeri suça bağlı bulunmaması ve sanıkların yargılama aşamasında terhis edilmiş olmaları nedeniyle askeri mahkemede yargılanmayı gerektiren ilginin kesildiği, yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, Kartal 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

KARTAL 1. AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 25.9.2008 gün ve E: 2008/364, K: 2008/281 sayıyla, yüklenen suçun niteliğinin sanıkların terhis tarihine göre değerlendirilemeyeceği, suçun askeri suç olmaması durumunda başlangıçta görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasına girilip yargılama yapıldığı nedenleriyle sanıkları yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, kendisine gelmekle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ramazan ÖZKEPİR, Şule BAŞOĞLU, Ahmet DURU, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, Y. Sezai KARAA'nın, katılımlarıyla yapılan 12.10.2009 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Sevilay BATIR'ın davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Aynı Yasa'nın 13.10.1996 gün ve 22786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4191 sayılı Yasa'yla değişik 17. maddesinde; "askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması halinde askeri mahkemenin görevi sona erer" denilmekte iken, maddenin "... ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması ..." tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin 11.3.2000 gün ve 23990 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1.7.1998 gün ve E:1996/74, K:1998/45 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Buna göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak yüklenen suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması halinde, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği açıktır. İptal kararı nedeniyle, sanık hakkında kamu davasının açılmış olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Tuzla 7. Bakım Merkezi Komutanlığınca dosyaya intikal ettirilen terhis belgelerinden, sanık Sedat Gül'ün 23.4.2008, sanık Uğur Akyıldız'ın 10.6.2008 tarihinde terhis edildikleri anlaşılmıştır. Sanıklara yüklenen eylemlerin Türk Ceza Kanunu'nda düzenlendiği, Askeri Ceza Kanunu'nda bu suçlara ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı bu nedenle yüklenen eylemlerin "askeri suç" olmadıkları da açıktır.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında, görevsizlik kararı veren adli yargı yerince sanıkların terhis edilmelerinin durumu değiştirmeyeceği gerekçesine yer verilmiş ise de, 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesinde, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevinin değişmeyeceği, ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması durumunda, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği düzenlenmiş bulunduğundan ve somut olayda sanıklara yüklenen eylemin askeri suç olmadığı anlaşıldığından, 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi uyarınca davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Kartal 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ

: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Kartal 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.09.2008 gün ve E:2008/364, K:2008/281 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 12.10.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.